

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

_____ 20__ р.

Київ

№ _____

Про відмову у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля

Відповідно до пунктів 1, 3 та 6 частини першої статті 9¹ Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», частини п'ятої статті 4¹ Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026, Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 614, наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 20.02.2025 № 370 «Про уповноваження на підписання документів»

н а к а з у ю:

1. Відмовити у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КАР'ЄР ОСНОВА» (ідентифікаційний код юридичної особи 38878214) «Видобування корисної копалини Основ'янського родовища піску (Ділянка № 2, Ділянка дорозвідки ділянки № 2), розташованого на південній околиці м. Харків» (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля – 9539) згідно з переліком та описом причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля, що додається.

2. Департаменту екологічної оцінки (Марина ШИМКУС) забезпечити підготовку та направлення повідомлення суб'єкту господарювання щодо прийнятого рішення про відмову у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

3. Управлінню цифрового розвитку цифрових трансформацій та цифровізації (Сергій НЕДАШКІВСЬКИЙ) забезпечити розміщення цього наказу на офіційному вебсайті Міндовкілля.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Заступник Міністра

Олександр СЕМЕНЕЦЬ

УВ
Міндовкілля
№943 від 09.05.2025
КЕП: Семенець О. С. 09.05.2025 15:30
3FAA9288358EC0030400000F6CC2F00B7CEE100
Сертифікат дійсний з 13.03.2025 00:00 до 12.03.2027 23:59

Додаток
до наказу Міністерства захисту
довкілля та природних ресурсів
України «Про відмову у видачі
висновку з оцінки впливу на
довкілля»

Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з
оцінки впливу на довкілля

За результатами опрацювання матеріалів планованої діяльності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КАР'ЄР ОСНОВА» (далі – ТОВ «КАР'ЄР ОСНОВА») «Видобування корисної копалини Основ'янського родовища піску (Ділянка № 2, Ділянка дорозвідки ділянки № 2), розташованого на південній околиці м. Харків» (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр) – 9539) встановлено:

- планована діяльність передбачає видобуток корисної копалини Основ'янського родовища піску на ділянці № 2 та ділянці дорозвідки, яка безпосередньо примикає до ділянки № 2. Видобування піску Основ'янського родовища (ділянка № 2, ділянка дорозвідки ділянки № 2) здійснюватиметься згідно зі спеціальним дозволом на користування надрами від 10.02.2023 № 6672, виданим Державною службою геології та надр України.

- згідно зі спеціальним дозволом на користування надрами від 10.02.2023 № 6672, площа ліцензійних ділянок Основ'янського родовища піску становить: ділянка № 2 – 7,4 га; ділянка дорозвідки ділянки № 2 – 8,7 га.

- корисна копалина Основ'янського родовища ділянки № 2 та ділянки дорозвідки ділянки № 2 представлена обводненими та сухими кварцовими пісками сучасного та верхньочетвертинного віку.

- затверджені балансові запаси піску Основ'янського родовища становлять:

- ділянка № 2: кат. В (код класу 111) – 245,1 тис. м³;

- ділянка дорозвідки ділянки № 2: кат. С₁ (код класу 121) – 478,7 тис. м³.

- максимальна річна продуктивність підприємства з видобутку пісків становить 125 тис. м³.

- розробка родовища здійснюється комбінованим способом: сухі піски і розкрит розробляються екскаваторним способом в комплексі з бульдозером, обводнені піски – плавучим земснарядом з подачею пісків на карти наживу.

- після повного закінчення видобутку корисної копалини на родовищі створюється вироблений простір, який підлягає гірничотехнічній і біологічній рекультивації. До рекультивації порушених земель залучаються тільки відкоси залишкової кар'єрної виробки – по сухим піскам, а гідрокар'єр рекультивується

під водойму. Площа кар'єру ділянки дорозвідки ділянки № 2 рекультивується під лісонасадження.

Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (далі – Закон) та Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026 (далі – Порядок) суб'єкт господарювання передає уповноваженому центральному органу документацію для надання висновку з оцінки впливу на довкілля.

За результатами опрацювання матеріалів встановлено, що наявна інформація та наведені у звіті з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт з ОВД) дані з оцінки впливу планованої діяльності з видобування корисної копалини Основ'янського родовища піску (Ділянка № 2, Ділянка дорозвідки ділянки № 2), розташованого на південній околиці м. Харків на фактори довкілля не відповідають вимогам частини другої статті 6 Закону, не дають можливості в повній мірі оцінити вплив на довкілля при реалізації планованої діяльності та визначити допустимість чи обґрунтувати недопустимість провадження даної планованої діяльності, а також визначити екологічні умови її провадження.

Враховуючи викладене, на підставі пунктів 1, 3 та 6 частини першої статті 9¹ Закону та у зв'язку із виявленням підстав, передбачених частиною п'ятою статті 4¹ Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (а саме: виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, недостовірних відомостей; невідповідність поданих документів вимогам законодавства про охорону навколишнього середовища та/або вимогам законодавства в інших сферах, якщо такі вимоги стосуються впливу на довкілля; порушення суб'єктом господарювання вимог щодо врахування зауважень і пропозицій громадськості, наданих у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля) відмовляємо у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля ТОВ «КАР'ЄР ОСНОВА»:

1. Суб'єктом господарювання порушено вимоги щодо врахування зауважень і пропозицій громадськості, наданих у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД, встановлених частиною десятою статті 5 Закону.

Листом Міндовкілля від 07.10.2024 № 21/21-03/4813-24 надано зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягають включенню до Звіту з ОВД.

Однак, у таблиці 10.1 «Зауваження і пропозиції до планованої діяльності та їх врахування» Звіту з ОВД зазначено відомості про врахування/відхилення не всіх зауважень, що надійшли у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД.

Так, зокрема, не враховано зауваження викладене в пункті 5, яке надійшло від мешканки громади Зої Бондаренко (лист від 15.09.2024). Також в таблицю

10.1 Звіту з ОВД не внесено та не враховано колективне зауваження мешканців селища Жихор м. Харків Основ'янського району, що надійшло від Осн.ХЛ-48 (лист від 26.09.2024).

Окремо зауважуємо, що в таблицю 10.1 Звіту з ОВД внесено зауваження, що надійшли від Осн.ХЗОШ-35 (лист від 26.09.2024), проте текст, зазначений у даній таблиці відрізняється від тексту, наведеному у листі представників громадськості.

2. Відповідно до вимог абзацу шостого пункту 1 частини другої статті 6 Закону, Звіт з ОВД має включати, зокрема, оцінку за видами та кількістю очікуваних викидів, які виникають у результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності. Крім того, згідно з вимогами пункту 4 частини другої статті 6 Закону, Звіт з ОВД має включати опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі стан повітря.

2.1 У додатку 16 до Звіту з ОВД, наведено розрахунок викидів забруднюючих речовин при провадженні планованої діяльності. Розрахунок викидів пилу при розробці сухої корисної копалини, при розробці зневодненого піску на картах наміву та його навантаженні в автосамоскиди, в процесі розробки розкривних порід та навантаженні їх в автосамоскиди, при проведенні відвальних робіт та тимчасовому зберіганні розкривних порід у відвалах тощо, виконаний відповідно до Збірника методик по розрахунку вмісту забруднюючих речовин у викидах від неорганізованих джерел забруднення атмосфери, Донецьк (далі – Збірник методик). В даних розрахунках приймався коефіцієнт, що враховує вологість матеріалу (P_4, k_5) на рівні – 0,01.

У свою чергу, зазначений коефіцієнт, відповідно до таблиці 4.3.4 Збірника методик використовується при вологості матеріалу більше 10%, проте, інформація щодо вологості сухої корисної копалини, зневодненого піску, розкривних порід у Звіті з ОВД відсутня.

Крім того, у Звіті з ОВД наведено розрахунок річної витрати води виключно для зрошення доріг, що свідчить про те, що планованою діяльністю не передбачається зрошення корисної копалини та розкривних порід під час їх розроблення, зберігання чи перевантаження.

2.2 Згідно з інформацією, наведеною у розділі 1.5.2.3 Звіту з ОВД, у таблиці 1.5.11 «Характеристика джерел викидів забруднюючих речовин» Звіту з ОВД та на карті-схемі джерел впливу на довкілля (додаток 8 до Звіту з ОВД), вбачається, що забруднення атмосферного повітря під час розробки Основ'янського родовища піску (ділянка № 2, ділянка дорозвідки ділянки № 2) обумовлене функціонуванням чотирьох площинних неорганізованих джерел викидів забруднюючих речовин.

При цьому, у розрахунках розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі при проведенні видобувних робіт, наведених у додатку 17 до Звіту з ОВД, зокрема у таблиці 4 зазначеного розрахунку, наведено тільки три джерела викидів – №№ 2, 3 та 4, виходячи з чого, вбачається, що при оцінці

впливу на атмосферне середовище враховувалися не усі джерела викидів забруднюючих речовин, що суперечить положенням пунктів 5.1 та 5.8 ОНД-86.

2.3 У Звіті з ОВД зазначено: «До допоміжних робіт пов'язаних з подальшою експлуатацією і які виконуються по потребі належать: рубка дерев та корчування пеньків; планування робочих майданчиків та роботи з будівництва автодоріг (під'їздів); виїмка розкривних порід для створення робочих майданчиків на видобувних уступах та їх планування; продовження будівництва автодоріг нормальної ширини».

Зазначені роботи будуть супроводжуватися викидами забруднюючих речовин в атмосферне середовище, проте у Звіті з ОВД відсутня оцінка впливу на атмосферне повітря від проведення цих робіт, що порушує вимоги абзацу шостого пункту 1 частини другої статті 6 Закону.

Відповідно до Звіту з ОВД, експлуатація Основ'янського родовища піску здійснюватиме допустимий вплив на стан атмосферного повітря в районі провадження планованої діяльності. Проте, виходячи з усього вищезазначеного, вбачається, що у Звіті з ОВД наведено недостовірну інформацію стосовно впливу планованої діяльності на атмосферне середовище.

3. Згідно з вимогами абзацу шостого пункту 1 частини другої статті 6 Закону, Звіт з ОВД має включати, зокрема, оцінку за видами та кількістю очікуваних відходів, шумового забруднення, які виникають у результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності. Крім того, згідно з вимогами абзацу четвертого пункту 5 частини другої статті 6 Закону, Звіт з ОВД має включати опис і оцінку можливого впливу на довкілля планованої діяльності, зокрема зумовленого шумовим забрудненням, а також здійсненням операцій у сфері управління відходами.

Відповідно до пункту 5.2 ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму», основними джерелами зовнішнього техногенного шуму є зокрема, потоки автомобільного транспорту, будмайданчики.

У Звіті з ОВД зазначено, що джерелами виробничого шуму на території кар'єру є працюючі машини та механізми (автотранспорт та гірнична техніка), виходячи з чого, вбачається, що вплив шумового забруднення оцінено тільки при видобуванні корисної копалини на Основ'янському родовищі піску.

Також, згідно зі Звітом з ОВД, основними джерелами утворення відходів при провадженні планованої діяльності є: експлуатаційна діяльність з видобутку корисної копалини (технологічні процеси розкривних та видобувних робіт, експлуатація техніки та автотранспорту); життєдіяльність працюючого персоналу.

Проте, Звіт з ОВД не містить оцінки впливу на довкілля зумовленого шумовим забрудненням, утворенням відходів від проведення підготовчих робіт, які, зокрема, включають рубку дерев та корчування пнів.

4. Відповідно до вимог абзацу шостого пункту 1 частини другої статті 6 Закону, Звіт з ОВД має включати, зокрема, оцінку за видами та кількістю

забруднення води, які виникають у результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності. Крім того, згідно з вимогами пункту 4 частини другої статті 6 Закону, Звіт з ОВД має включати опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі стан води.

У Звіті з ОВД зазначено: «Найближчі до ділянки здійснення планованої діяльності водні об'єкти розташовані:

- річка Уда – на відстані близько 995 м від ділянки № 2 та 1095 м від ділянки дорозвідки № 2;
- заболочена стариця річки Уда – на відстані близько 485 м від ділянки № 2 та 635 м від ділянки дорозвідки № 2;
- річка Лопань – на відстані близько 1095 м від ділянки № 2 та 1150 м від ділянки дорозвідки № 2;
- річка Жихорець – на відстані близько 685 м від ділянки № 2 та 768 м від ділянки дорозвідки № 2.

Відповідно до ст. 79 Водного кодексу України річки Уда та Лопань відносяться до середніх річок з площею водозбору від 2 до 50 тис. км². Річка Жихорець відноситься до малих річок з площею водозбору до 2 тис. км². Відповідно до ст. 88 Водного кодексу України прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок шириною: для середніх річок розміром 50 м, для малих річок – 25 м.

Таким чином, розміри прибережних захисних зон водних об'єктів по відношенню до ділянок здійснення планованої діяльності дотримуються».

Крім того в таблиці 10.1 «Зауваження і пропозиції до планованої діяльності та їх врахування» при врахуванні зауважень, що надійшли під час громадського обговорення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля від Громадської організації «Українська природоохоронна група» (лист від 01.10.2024 № 906/2024) суб'єкт господарювання зазначив, що Основ'янська водойма обліковується як кар'єр та не є водним об'єктом, тому водоохоронна зона та межі прибережної захисної смуги для нього не встановлюються.

Проте, дана інформація є недостовірною з огляду на те, що відповідно до розділу I глави 1 статті 1 Водного кодексу України, водойма – безстічний або із сповільненим стоком поверхневий водний об'єкт.

Згідно з вимогами статті 88 Водного кодексу України, з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності вздовж, зокрема, водойм в межах водоохоронних зон виділяються земельні ділянки під прибережні захисні смуги. Прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період).

Також, у Звіті з ОВД суб'єкт господарювання неодноразово посилається на лист Регіонального офісу водних ресурсів у Харківській області від 27.08.2024 № 1266/08 (додаток 13 до Звіту з ОВД) та зазначає, що відповідно до даного листа, Регіональним офісом водних ресурсів у Харківській області спільно з територіальними громадами та райдержадміністраціями була проведена

інвентаризація водних об'єктів Харківської області. Відповідно до результатів зазначеної інвентаризації Основ'янська водойма обліковується як кар'єр.

Разом з тим, у цьому листі звернено увагу на те, що результати інвентаризації не були затверджені та додатково повідомлено, що станом на дату видачі листа проводиться інвентаризація поверхневих водних об'єктів України, за результатами якої в подальшому буде визначено і статус Основ'янської водойми.

Виходячи з вищезазначеного, вбачається, що планована діяльність не відповідає вимогам Водного кодексу України, зокрема обмеженням, встановленим статтями 87, 88, 89.

5. Відповідно до вимог пункту 4 частини другої статті 6 Закону, Звіт з ОВД має включати опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі стан фауни, флори, біорізноманіття.

Згідно з даними Звіту з ОВД, з представників риб Основ'янської водойми обліковується окунь і щука, червоноперка, плотва, густера, верховодка, піскар, йорж. В деяких місцях – лин, лящ, карась, короп.

Проте, у Звіті з ОВД відсутня інформація щодо наявних місць знаходження нерестовищ та зимувальних ям. Також, не передбачені заходи для збереження іхтіофауни Основ'янської водойми при видобуванні корисної копалини, зокрема оснащення землесосного обладнання рибозахисними пристроями.

Крім того, у додатку 33 до Звіту з ОВД наведено Звіт про науково-дослідну роботу «Дослідження впливу планової діяльності з видобутку піску на флору і фауну на Основ'янському родовищі піску» виконаний Науково-дослідною установою «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (далі – УкрНДІЕП), в якому авторами зазначено: «На територіях дослідженої ділянки № 2 та ділянки дорозвідки ділянки № 2 у складі флори не виявлено рідкісних видів, занесених до Червоної книги України та регіонального переліку рідкісних видів рослин.

У зв'язку з тим, що дослідження проводилися в осінній період, визначити повний видовий склад лісового фауністичного комплексу неможливо».

Відповідно до вимог статті 41 Закону України «Про тваринний світ», під час здійснення оцінки впливу на довкілля, проектів будівництва та реконструкції підприємств, споруд та інших об'єктів, впровадження нової техніки, технології, матеріалів і речовин обов'язково враховується їх вплив на стан тваринного світу, середовище існування, шляхи міграції та умови розмноження тварин.

Згідно з вимогами статті 28 Закону України «Про рослинний світ», під час проведення експертизи проектів схем розвитку і розміщення продуктивних сил, генеральних планів розвитку населених пунктів, схем районного планування та іншої документації, а також під час здійснення оцінки впливу на довкілля, проектів будівництва і реконструкції (розширення, технічного переоснащення) підприємств, споруд та інших об'єктів, впровадження нової техніки, технології

обов'язково повинен враховуватися їх вплив на стан рослинного світу та умови його місцезростання.

Виходячи з вищезазначеного, вбачається, що дослідження, проведені фахівцями УКРНДІЕП є неповними, у зв'язку із чим не вбачається за можливе оцінити вплив планованої діяльності на стан фауни, флори, біорізноманіття.

Окремо наголошуємо на необхідності врахування зауважень і пропозицій до планованої діяльності, наданих в рамках консультацій з іншими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, які проводились відповідно до пункту 6 частини першої статті 2 Закону листами:

Державного агентства лісових ресурсів України від 21.03.2025 № 02-18/1610-25;

Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів від 04.04.2025 № 12-15/8558;

Департаменту житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Харківської міської ради від 15.04.2025 № 2910/0/00-25.
